

Reģionu komitejas atzinums “Stiprināta Eiropas Savienības iekšējā solidaritāte patvēruma jomā”

(2012/C 277/03)

REĢIONU KOMITEJA

- norāda, ka patvēruma tiesības ir viena no cilvēktiesībām, kā arī civilizācijas “*acquis*”, kas nostiprināts tādos starptautisko tiesību dokumentos kā Ženēvas konvencija, ES Pamattiesību harta, Līgums par ES darbību (LESD) un, bez izņēmuma, visu dalībvalstu likumdošanā, un tā pamatā ir neizraidīšanas princips;
- atgādina, ka saskaņā ar LESD 80. pantu solidaritāte apvienojumā ar atbildības jomu taisnīga sadalījuma principu veido institucionālo koncepciju, ko piemēro visām tām Eiropas politikas jomām, kuras brīvības, drošības un tiesiskuma telpas (BDTT) ietvaros attiecas uz personu pārvietošanos, t.i., ārējo robežu kontroli un šķērsošanu, patvērumu un starptautisko aizsardzību, imigrāciju. Minētais pants ir pietiekams juridiskais pamats ES tiesību aktiem, kuru mērķis ir stiprināt solidaritāti un sekmēt atbildības jomu taisnīgu sadalījumu;
- norāda, ka pašreizējā situācija liecina, ka patvēruma jomā ir vajadzīga konkrēta ES un dalībvalstu solidaritāte, un pauž pārliecību, ka kopēju un augstu aizsardzības līmeni personām, kuras lūdz starptautisko aizsardzību vai kurām ir tiesības uz to, varēs panākt tikai tad, ja izveidos mehānismus, kuros ņemtas vērā būtiskās atšķirības starp dalībvalstīm gan attiecībā uz valstī uzņemto trešo valstu valstspiederīgo skaitu, gan migrācijas plūsmu pārvaldībai nepieciešamo finanšu, tehnisko un citu līdzekļu pieejamību;
- īpaši uzsver solidaritātes un atbildības sadalījuma vietējo un reģionālo dimensiju patvēruma politikā un norāda, ka vietējām pašvaldībām ir būtiska loma iedzīvotāju informēšanā un ka pašvaldības var sekmēt labāku izpratni par patvēruma un starptautiskās aizsardzības jautājumiem, veicinot tādējādi labākus uzņemšanas apstākļus un iecerotāju integrēšanu vietējā kopienā;

Ziņotājs	<i>Théodoros GKOTSOPOULOS</i> kgs (Grieķija, PSE), <i>Pallini</i> pilsētas padomes loceklis (Atikas reģions)
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums par stiprinātu ES iekšējo solidaritāti patvēruma jomā – ES programma labākai atbildības sadalei un savstarpējās uzticēšanās vairošanai COM(2011) 835 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. norāda, ka jauktās migrācijas plūsmas vērojamas visās ES dalībvalstīs un šis temats plaši atspoguļots plašsaziņas līdzekļos, piemēram, saistībā ar Ziemeļāfrikas un Tuvo austrumu valstīs notiekošajām politiskajām pārmaiņām, kā arī politisko situāciju plašākā nozīmē tādās valstīs kā Afganistāna, Pakistāna, Irāka un Irāna, kas rada jaunas iedzīvotāju migrācijas plūsmas Eiropas virzienā. Šīs jauktās migrācijas plūsmas vairāk vai mazāk noslogo Savienības ārējās robežas un līdz ar to atsevišķu dalībvalstu patvēruma struktūras, radot arī humanitāra rakstura problēmas;

2. uzsver, ka ekonomikas krīze, kas īpaši smagi skārusi ES Vidusjūras reģiona valstis, kuras masveidā uzņem patvēruma meklētājus, un šo valstu nespēja pietiekami efektīvi risināt šo problēmu ir faktori, kas kavē situācijas pārvaldību un jau tā smagos apstākļus padara vēl smagākus;

3. tādēļ uzskata, ka migrācijas un patvēruma jomā ir jāizstrādā kopēja integrēta ES politika, kas atbilst Stokholmas programmas prasībām. Politikas pamatā jābūt integrētai pieejai, kura balstīta, pirmkārt, uz legālās imigrācijas efektīvu pārvaldību un, otrkārt, nelegālās imigrācijas apkarošanu, bet jo īpaši patvēruma struktūru stiprināšanu;

4. norāda, ka patvēruma tiesības ir viena no cilvēktiesībām, kā arī civilizācijas "acquis", kas nostiprināts tādos starptautisko tiesību dokumentos kā Ženēvas konvencija, ES Pamattiesību harta, Līgums par ES darbību (LESB) un, bez izņēmuma, visu dalībvalstu likumdošanā, un tā pamatā ir neizraidīšanas princips;

5. norāda, ka patvēruma tiesības saistītas arī ar citām tiesībām, proti, tiesībām uz cieņu, spīdzināšanas un necilvēcīgas attieksmes aizliegumu, aizsardzību pārvietošanas, izraidīšanas

vai izdošanas gadījumos, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, kā arī tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos;

6. atzīst, ka kopējas Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) izveidē ir panākts progress, tomēr uzskata par lietderīgu vēlreiz atgādināt, ka Stokholmas programmā to bija paredzēts pabeigt 2012. gadā, un aicina dalībvalstis, Padomi un Eiropas Parlamentu īstenot stingru politisku gribu, lai pabeigtu sarunas par uzņemšanas noteikumu un patvēruma procedūru direktīvu pārskatīšanu, kā arī par Dublinas regulas reformu un *Eurodac* sistēmas reformu;

7. uzsver, ka KEPS darbība balstīta ne tikai uz drošību šā jēdziena šaurākajā izpratnē un valsts suverenitātes aizsardzību, bet gan uz to personu, kurām vajadzīga starptautiskā aizsardzība, tiesību konkrētu aizsardzību;

8. vēlas norādīt, ka patiesi kopēja patvēruma sistēma ir balstīta uz vienotām tiesībām un procedūrām visā ES teritorijā, lai novērstu risku, ka lietu izskatīšanā rodas būtiskas atšķirības; tādēļ atbalsta uzsākto darbu, kura mērķis ir grozīt pašreizējos tiesību aktus, lai ieviestu ne tikai obligātos standartus, bet arī kopējus noteikumus;

9. norāda uz Strasbūras un Luksemburgas tiesu⁽¹⁾ nesena-jiem lēmumiem, kas vairāk nekā jebkurš cits faktors apstiprina (a) būtiskas atšķirības pašreizējā tiesiskajā sistēmā, jo īpaši Dublinas regulā, un (b) nepilnības, kas pašreizējā spiediena ietekmē nopietni apdraud starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju tiesību aizsardzību un ko radījušas politiskajā, juridiskajā un praktiskajā aspektā atšķirīgās dalībvalstu pieejas. Iepriekš minētie lēmumi apliecina nepieciešamību izstrādāt integrētu kopēju Eiropas patvēruma sistēmu un šajā nolūkā nostiprināt Dublinas regulu, iekļaujot tajā noteikumus, kuros ņemti vērā krīzes cēloņi, lai tādējādi atsevišķo dalībvalstu sistēmu nepilnības neradītu negatīvas sekas ne sistēmai kopumā, ne arī cilvēktiesību aizsardzībai;

⁽¹⁾ Lieta M.M.S pret Beļģiju un Grieķiju, Eiropas Cilvēktiesību tiesas Strasbūrā spriedums 2011. gada 21. janvārī; lieta N.S. pret Apvienotās Karalistes iekšlietu ministru (*Secretary of State for the Home Department*) un citiem, Eiropas Savienības Tiesas 2011. gada 21. decembra spriedums apvienotajās lietās C-411/10 un C-493/10.par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu.

10. ņemot vērā migrācijas vērienīgumu, uzskata, ka ES patvēruma politikā jāveic būtiskas izmaiņas un ka politikas īstenošana un efektīvu migrācijas pārvaldības metožu piemērošana ir kļuvusi par neatliekamu vajadzību;

11. atgādina, ka saskaņā ar LESD 80. pantu solidaritāte apvienojumā ar atbildības jomu taisnīga sadalījuma principu veido institucionālo koncepciju, ko piemēro visām tām Eiropas politikas jomām, kuras brīvības, drošības un tiesiskuma telpas (BDTT) ietvaros attiecas uz personu pārvietošanos, t.i., ārējo robežu kontroli un šķērsošanu, patvērumu un starptautisko aizsardzību, imigrāciju. Minētais pants ir pietiekams juridiskais pamats ES tiesību aktiem, kuru mērķis ir stiprināt solidaritāti un sekmēt atbildības jomu taisnīgu sadalījumu;

12. atzīst, ka solidaritāte ir cieši saistīta ar atbildību, un mudina visas dalībvalstis ievērot un izpildīt saistības, ko tās uzņēmušās starptautiskajā un Savienības līmenī, kā arī sakārtot šo jomu attiecīgajā dalībvalstī. Komiteja uzsver, ka atbildības jēdziena šaura izpratne nevar būt par solidaritātes priekšnoteikumu ne no juridiskā, ne praktiskā viedokļa: dažos gadījumos konkrēta solidaritātes izpausme var arī sekmēt saistību ievērošanu;

13. norāda, ka pašreizējā situācija liecina, ka patvēruma jomā ir vajadzīga konkrēta ES un dalībvalstu solidaritāte LESD 80. panta izpratnē, un pauž pārliecību, ka kopēju un augstu aizsardzības līmeni personām, kuras lūdz starptautisko aizsardzību vai kurām ir tiesības uz to, varēs panākt tikai tad, ja izveidos mehānismus, kuros ņemtas vērā būtiskās atšķirības starp dalībvalstīm gan attiecībā uz valsti uzņemto trešo valstu valstspiederīgo skaitu (ekonomiskie migranti vai personas, kas lūdz starptautisko aizsardzību), gan migrācijas plūsmu pārvaldībai nepieciešamo finanšu, tehnisko un citu līdzekļu pieejamību;

14. norāda, ka Komisijas paziņojumā analītiski apskatīta pašreizējā situācija un uzskaitīti solidaritātes stiprināšanai pieejamie instrumenti, bet vienlaikus pauž nožēlu, ka nav ierosināti pozitīvi solidaritātes veicināšanas un atbildības jomu sadalījuma vienkāršošanas pasākumi;

15. atzinīgi vērtē Padomes apņemšanos izstrādāt kopēju pamatsistēmu solidaritātei ar tām dalībvalstīm, kuru patvēruma sistēmas dažādu iemeslu dēļ, tostarp jauktās migrācijas plūsmu dēļ, ir īpaši noslogotas⁽²⁾;

16. vienlaikus uzsver, ka šādi pozitīvi pasākumi solidaritātes un atbildības sadalījuma veicināšanai varētu stiprināt

cilvēktiesību ievērošanu, kā arī nostiprinātu tiesiskuma, taisnīguma, saskaņošanas un politiskas līdzdalības jēdzienus. Šo pasākumu īstenošanā jāievēro subsidiaritātes un proporcionālītātes principi;

17. šajā saistībā norāda, ka Eiropas Komisijas paziņojumu nav iespējams pilnībā analizēt no subsidiaritātes principa ievērošanas viedokļa, jo tajā galvenokārt apskatīts, kādā veidā pašreizējie instrumenti un ES tiesību akti varētu sekmēt solidaritātes stiprināšanu. Taču tā kā paziņojumā minētas arī iespējamās turpmākās iniciatīvas, piemēram, saistībā ar atzīto bēgļu pārvietošanas programmām vai noteikumiem par patvēruma pieteikumu kopīgu izskatīšanu, kuras var ietekmēt jautājumus, kas līdz šim bija cieši saistīti ar dalībvalstu suverenitāti (patvēruma pieteikumu izskatīšana vai patvēruma meklētāju uzņemšana), un kurām var būt plašāka politiska, tiesiska vai finanšu ietekme, Komiteja aicina Eiropas Komisiju veltīt pienācīgu uzmanību šo iniciatīvu izstrādei;

18. norāda, ka solidaritātei ir arī ārējā dimensija; to raksturo ES attiecības ar citiem pasaules reģioniem, kurus skārušas humanitāras krīzes un kuras, pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (UNHCR) datiem, uzņem lielāko daļu bēgļu un starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju. Tāpēc ir svarīgi, lai attīstības sadarbības politikā dalībvalstis sadarbotos ar trešām valstīm ar mērķi veidot labākus ekonomiskos un sociālos apstākļus un stiprināt mieru. Taču atbalstu trešo valstu patvēruma sistēmām nevar uzskatīt par līdzekli, lai izvairītos no starptautiskās aizsardzības piešķiršanas ES teritorijā vai pārnestu procedūras ārpus ES robežām; tam jābūt par līdzekli, lai uzlabotu ekonomisko un sociālo stāvokli trešās valstīs;

19. aicina kompetentās iestādes un ES dalībvalstis aktīvāk rosināt ES robežvalstis ievērot saistības, ko tās uzņēmušās saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, attiecībā uz ES un dalībvalstīm, jo īpaši vērstoties pie valstīm, kas ir vienojušās ar ES par atpakaļuzņemšanas nolīgumiem;

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

20. īpaši uzsver solidaritātes un atbildības sadalījuma vietējo un reģionālo dimensiju patvēruma politikā. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām, īpaši tām, kuras atrodas pie ES ārējām robežām, ir pirmajām jāīsteno ES tiesību akti patvēruma un KEPS jomā. Tas attiecas arī uz lielpilsētu pašvaldībām, jo tajās vērojams arvien lielāks bēgļu un patvēruma meklētāju pieplūdums. Vietējās un reģionālās pašvaldības nodrošina svarīgu uzdevumu saistībā ar patvēruma meklētāju, bēgļu un starptautiskās aizsardzības saņēmēju uzņemšanu, un dažās dalībvalstīs tās ir atbildīgas par sākotnējo saziņu ar ieceļojušām personām;

⁽²⁾ Tieslietu un iekšlietu padomes 3151. sanāksme Briselē 2012. gada 8. martā.

21. uzsver, ka, neraugoties uz vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgo lomu, uz tām neattiecinā solidaritātes un atbildības sadalījuma jēdzienus, kurus joprojām attiecina tikai uz dalībvalstīm. Turklāt plānošanā un politiskā līmeņa dialogā tiek ņemts vērā vienīgi finanšu slogs, kas gulstas uz dalībvalstīm, nevis ietekme, ko uz sociālo kohēziju vietējā un reģionālajā mērogā rada trešo valstu valstspiederīgo uzņemšana, lai gan tieši vietējās un reģionālās pašvaldības pirmās saskaras ar šo problēmu;

22. tāpēc vēlas tieši formulēt nostāju un priekšlikumus, lai nodrošinātu, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var aktīvi iesaistīties bēgļu pārvietošanas mehānismā, kā arī atbalsta, palīdzības un solidaritātes mehānismos patvēruma meklētājiem vai patvēruma tiesību saņēmējiem, jo dažās dalībvalstīs jau ir pieņemti tiesību akti, ar kuriem tiek atzīta šāda reģionālo pašvaldību atbildība;

23. uzsver, ka vietējām pašvaldībām ir būtiska loma iedzīvotāju informēšanā un ka, ņemot vērā uzkrāto pieredzi sadarbībā ar NVO un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, pašvaldības var sekmēt labāku izpratni par patvēruma un starptautiskās aizsardzības jautājumiem, veicinot tādējādi labākus uzņemšanas apstākļus un iecerotāju integrāciju vietējā kopienā;

Atbildības sadalījuma un pārvaldības uzlabošana patvēruma jomā

24. uzsver, ka nopietni jāpārskata Dublīnas regula, ņemot vērā Eiropas Komisijas 2008. gada priekšlikumu⁽³⁾. Līdz šim, piemērot kritēriju par pirmo iecerotāju Savienībā, palielinājās spriedze atsevišķu dalībvalstu patvēruma sistēmā; tas liecina, ka minētās regulas īstenošana nav nekas cits, kā tikai ģeogrāfiskā stāvokļa jautājums, un tas ir pretrunā solidaritātes idejai. Tāpēc Komiteja aicina dalībvalstis, Padomi un Eiropas Parlamentu izstrādāt jaunu krīzes pārvaldības procedūru un izskatīt atsevišķus pozitīvos solidaritātes pasākumus, kas varētu mazināt šā regulējuma līdz šim radītās negatīvās sekas;

25. atgādina, ka vienā no agrāk izstrādātajiem atzinumiem⁽⁴⁾ Komiteja atbalstīja Eiropas Komisijas priekšlikumu Dublīnas regulas pārstrādātajā redakcijā uz laiku atcelt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārvietošanu, ja kādā dalībvalstī ir īpaša ārkārtas situācija, kurā aizsardzības pieteikuma iesniedzēji var vēl vairāk noslogot attiecīgās dalībvalsts uzņemšanas spējas, tās patvēruma sistēmu vai infrastruktūru. Komiteja atzīst, ka šāds pasākums nav viegli pieņemams un īstenojams,

⁽³⁾ COM(2008) 820 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ Atzinums Cdr 90/2009 "Topošā kopējā Eiropas patvēruma sistēma II".

un saprot, kāpēc iesniegts alternatīvs priekšlikums, kurā paredzēts izveidot izvērtēšanas un agrinās brīdināšanas mehānismu, ko piemēros visām dalībvalstu patvēruma sistēmu darbībām;

26. ņemot vērā iepriekš izteiktos apsvērumus, uzskata par lietderīgu uzsvērt, ka ierosinātā izvērtēšanas un agrinās brīdināšanas mehānisma efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no ticamas un aktuālas informācijas pieejamības, dalībvalstu lojālas sadarbības un ES spējas savlaicīgi novērst nepilnības un atrisināt radušās problēmas. Komiteja arī norāda uz būtisku palīdzību, ko var sniegt tādas organizācijas kā Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (EASO), Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs (UNHCR), valstu bēgļu padomes un citas NVO, bet jo īpaši – vietējās un reģionālās pašvaldības;

27. uzskata, ka priekšlikums plašāk izvērst atzītu bēgļu brīvprātīgu pārvietošanu, vadoties pēc Maltas izmēģinājuma programmas parauga, ir pozitīva virzība ceļā uz solidaritātes stiprināšanu. Tāpēc Komiteja aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis izskatīt iespēju, ka šāda pārvietošana varētu būt obligāta zināmos apstākļos (piemēram, pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma vai gadījumos, kad agrinās brīdināšanas mehānisma ietvaros šāds secinājums izdarīts jau agrāk un kad Eiropas Patvēruma atbalsta birojs par to paudis savu viedokli, vai arī gadījumos, kad ieinteresētās puses piekrīt šim pasākumam). Komiteja aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis nopietni izvērtēt, vai pārvietošanu varētu attiecināt arī uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, un šajā saistībā lūdz Komisiju vēlreiz izskatīt sagatavoto priekšizpēti par juridiskajiem, ekonomiskajiem un tehniskajiem aspektiem⁽⁵⁾;

28. norāda, ka saistībā ar pārvietošanu novēroti praktiski un juridiski sarežģījumi, jo trūkst sistēmas lēmumu par starptautisko aizsardzību savstarpējai atzīšanai; tāpēc aicina Eiropas Komisiju apsvērt iespējamus pasākumus minētās situācijas risināšanai;

29. atbalsta UNCHR priekšlikumu par "formulas" izstrādi, kas nodrošinātu pārvietošanas sistēmas darbību un kurā būtu ņemti vērā tādi rādītāji kā attiecīgās valsts IKP, teritorijas platība, dabas un citi resursi, iedzīvotāju skaits, uzņemšanas iespējas, iecerotāju patvēruma meklētāju kopskaits, kā arī pārcelšanās saistības⁽⁶⁾;

⁽⁵⁾ *Study on the feasibility of establishing a mechanism for the relocation of beneficiaries of international protection* (Priekšizpēte par starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārvietošanas mehānisma izveidi), 27. punkts, JLS/2009/ERFX/PR/1005 – 70092056, (http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/asylum/docs/final_report_relocation_of_refugees.pdf).

⁽⁶⁾ Problēmjautājumi saistībā ar jauktām migrācijas plūsmām, aizsardzības pieejamība un atbildības jomu sadalījums Eiropas Savienībā, neoficiāls UNHCR dokuments, 28. punkts, (<http://www.unhcr.org/4a44dd756.html>)

30. atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta neseno lēmumu, kas ļauj pabeigt kopējo ES pārvietošanas programmu, jo tā stiprinās solidaritātes ārējo dimensiju, un aicina dalībvalstis tikmēr ievērot saistības, ko tās uzņēmušas saistībā ar UNCHR programmām;

31. pozitīvi vērtē virzību uz patvēruma pieteikumu vienotu izskatīšanu, kurā iesaistītos lielāks skaits dalībvalstu, Eiropas Patvēruma atbalsta birojs un, iespējams, UNHCR, tomēr norāda, ka šai virzībai jānotiek saskaņā ar principu, ka starptautiskās aizsardzības pieprasījumus izskata individuāli. Tāpēc Komiteja aicina Eiropas Komisiju veikt priekšizpēti par juridiskajiem, ekonomiskajiem un tehniskajiem aspektiem un tās rezultātus paziņot arī Komitejai;

32. uzskata, ka Direktīvai Nr. 2001/55/EK par pagaidu aizsardzības sniegšanu pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā un pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, kaut arī tā līdz šim nekad vēl nav bijusi piemērota, ir ļoti svarīga nozīme, jo tas ir īpašs un mērķtiecīgs solidaritātes pasākums. Šajā sakarā Komiteja uzskata, ka šī direktīva būtu jāpārskata tā, lai, balstoties uz objektīviem un kvantitatīviem kritērijiem, varētu nepārprotami secināt, ka praksē vērojama pārvietoto personu masveida ieceļošana, un jāizskata iespēja, ka direktīvas konkrētu piemērošanu uzsāk pēc viena vai vairāku reģionu iesniegta pieprasījuma;

33. pauž gandarījumu, ka pēc Pastāvīgo iedzīvotāju direktīvas 2003/109/EK pārskatīšanas tajā iekļauti arī starptautiskās aizsardzības saņēmēji. Praksē tas nozīmē, ka atzītie bēgļi pēc piecu gadu uzturēšanās un ar zināmiem nosacījumiem varēs pārcelties no dalībvalsts, kas tiem sākotnēji piešķīrusi starptautisko aizsardzību, uz citu dalībvalsti. Lai arī šis lēmums nav solidaritātes pasākums šā vārda tiešā nozīmē, tas varētu samazināt spriedzi un veicināt personu integrāciju. Tāpēc Komiteja aicina dalībvalstis nekavējoties transponēt savās tiesībās grozījumu direktīvu 2011/51/ES (7);

Sadarbība uz vietas

34. norāda, ka praktiskā sadarbība ir viens no KEPS pamatprincipiem, un pauž gandarījumu par nozīmīgo ieguldījumu, ko devušas ES struktūras; to skaitā, pirmkārt, jāmin Eiropas Patvēruma atbalsta birojs, kā arī FRONTEX, kas palīdz konkrētās ārkārtas situācijās, piemēram, Maltas un Grieķijas gadījumā; vienlaikus norāda, ka minēto specializēto struktūru rīcība jāpapildina ar garantijām, ka tiek ievērotas starptautiskās aizsardzības pieprasījuma iesniedzēju tiesības;

35. uzskata, ka īpaši svarīgi ir nepieļaut praksi, kura neļauj izmantot tiesības iesniegt patvēruma pieprasījumu. Tāpēc

Komiteja aicina FRONTEX, pildot ES ārējo robežu aizsardzības pienākumus, lielāku uzmanību veltīt cilvēktiesību ievērošanai. Komiteja uzskata, ka pirmais solis šajā virzienā jau ir sperts, neseno grozot regulu, ar kuru izveido FRONTEX, nosakot šai struktūrai pienākumu izstrādāt stratēģiju pamattiesību jomā un izveido konsultatīvu forumu un par pamattiesību ievērošanu atbildīgā darbinieka amatu (8). Pēc Komitejas domām, šajā jomā svarīga nozīme varētu būt arī ES Pamattiesību aģentūrai, kura jau pievērsusies cilvēktiesību jautājumam uz ES ārējām robežām (9), un rosina minēto aģentūru plašāk izvērst šā jautājuma izpēti, sniegt padomus un dalīties savā zinātnībā ar FRONTEX un Eiropas Patvēruma atbalsta biroju;

36. uzsver, ka jānostiprina Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (EASO) darbības spējas, lai tas vietējām un reģionālajām pašvaldībām varētu efektīvāk palīdzēt ar tūlītēju atbalstu, speciālajām zināšanām un tehniskajām prasmēm, un aicina EASO konsultatīvajā forumā ciešāk iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības; atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ieceri 2013. gadā izvērtēt Eiropas Patvēruma atbalsta biroja darbības rezultātus un pauž savu ieinteresētību piedalīties šajā darbā;

37. uzskata, ka būtiska nozīme ir izglītībai – Eiropas patvēruma atbalsta biroja konkrētas sadarbības īpašam pasākumam, un norāda, ka Eiropas izglītības programmas patvēruma jomā izstrāde un pilnīga īstenošana sekmēs praktiskas saskaņošanas efektivitāti. Šajā saistībā Komiteja ierosina Patvēruma atbalsta birojam izstrādāt apmācības programmas, kas paredzētas vietējo un reģionālo pašvaldību ierēdņiem, kuri iesaistīti starptautiskās aizsardzības pieprasījuma iesniedzēju uzņemšanā;

Solidaritāte ekonomikas un finanšu jomā

38. atzīst, ka pēdējos gados ES izveidojusi vairākus noderīgus instrumentus, pirmkārt, Eiropas Bēgļu fondu, kas dalībvalstīm ļauj efektīvāk piemērot Eiropas patvēruma politiku;

39. pozitīvi vērtē priekšlikumu izveidot Migrācijas un patvēruma fondu, ar kuru ierosināts vienkāršot ES finansēšanas instrumentus patvēruma un migrācijas jomā; lai nodrošinātu migrācijas plūsmu integrētu pārvaldību, minētajam fondam piešķirs līdzekļus EUR 3,87 miljardu kopsummā, kas paredzēta dažādām kopējās patvēruma un migrācijas politikas sadaļām laika periodā no 2014. līdz 2020. gadam. Komiteja cer, ka vienlaikus ar šo pasākumu tiks racionalizētas arī procedūras;

(8) Regula (ES) 1168/2011, OV L 304, 2011. gada 22. novembris, 1. un nākamās lpp.

(9) Ziņojums "Coping with a fundamental rights emergency – The situation of persons crossing the Greek land border in an irregular manner" ("Rīcība pamattiesību ārkārtas situācijā – personas, kas nelikumīgi šķērso Grieķijas sauszemes robežu").

(7) OV L 132, 2001. gada 19. maijs.

40. uzsver nepieciešamību piešķirt pietiekamu līdzekļu apjomu solidaritātes stiprināšanas pasākumiem, piemēram, kopīgas rīcības atbalstam, lai uzlabotu, ja nepieciešams, patvēruma sistēmu pamatnosacījumus, konkrētai palīdzībai dalībvalstīm un reģioniem ārkārtējā situācijā vai pārvietošanas un pārcelšanās programmu īstenošanai;

41. uzsver, ka patvērumam un starptautiskajai aizsardzībai piešķirto līdzekļu apjomam jābūt atbilstīgam ES starptautiskajām saistībām, nodrošinot robežu drošības un aizsardzības izmaksu pienācīgu līdzsvarotību ar izmaksām, kas paredzētas tādām rīcības jomām kā patvēruma meklētāju uzņemšanas nosacījumi, kurās vietējās un reģionālās pašvaldības var dot būtisku pievienoto vērtību;

42. aicina Komisiju un dalībvalstis panākt, lai tiktu pilnībā īstenots partnerības princips, kas ir fonda darbības pamatā, lai tādējādi nodrošinātu visu vietējā un reģionālā līmeņa iesaistīto dalībnieku līdzdalību gan finansēšanas prioritāšu noteikšanā, gan īstenoto iniciatīvu novērtēšanā. Šā principa īstenošana jāveic saskaņā ar sistēmu, kas izklāstīta priekšlikuma regulai, ar ko paredz vispārīgus noteikumus Patvēruma un migrācijas fondam (COM (2011) 752 final), IV nodaļā;

43. šajā saistībā aicina katru dalībvalsti nodrošināt, ka tās vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji ir iesaistīti politiskajā dialogā, kurā nosaka fonda gada finanšu prioritātes ⁽¹⁰⁾.

Briselē, 2012. gada 18. jūlijā

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*

Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ "Priekšlikums regulai, ar ko paredz vispārīgus noteikumus Patvēruma un migrācijas fondam", 13. pants, COM(2011) 752 final.